Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/1987

31.7.2024

# NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1987

## z 30. júla 2024,

## ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/915, pokiaľ ide o maximálne limity pre nikel v určitých potravinách

**(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 315/93 z 8. februára 1993, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva u kontaminujúcich látok v potravinách ([1]), a najmä na jeho článok 2 ods. 3,

keďže:

(1) Nariadením Komisie (EÚ) 2023/915 ([2]) sa stanovujú maximálne limity pre niektoré kontaminanty v potravinách.

(2) Nikel je rozšírenou zložkou zemskej kôry a je všadeprítomný v biosfére. Jeho prítomnosť v potravinách môže pochádzať z prírodných aj antropogénnych zdrojov.

(3) Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“) prijal v roku 2015 vedecké stanovisko k rizikám pre verejné zdravie súvisiacim s prítomnosťou niklu v potravinách a pitnej vode ([3]). Pokiaľ ide o charakterizáciu rizika chronickej orálnej expozície niklu, v uvedenom stanovisku bola za kritický účinok určená reprodukčná a vývojová toxicita. Pokiaľ ide o akútnu orálnu expozíciu niklu v prípade ľudí, ktorí sú citliví na nikel, za kritický účinok boli určené reakcie ako ekzémové sčervenanie pokožky a zhoršovanie alergických reakcií.

(4) Údaje týkajúce sa výskytu niklu v potravinách a pitnej vode boli k dispozícii v 15 členských štátoch. Keďže však 80 % celkových zozbieraných údajov sa zozbieralo v jednom členskom štáte, úrad dospel k záveru, že na overenie výskytu niklu v potravinách v celej Únii bude potrebný geograficky rozmanitejší súbor údajov.

(5) Formou odporúčania Komisie (EÚ) 2016/1111 ([4]) sa členským štátom odporučilo, aby v rokoch 2016, 2017 a 2018 monitorovali prítomnosť niklu v potravinách s cieľom zozbierať viac údajov o výskyte.

(6) Vzhľadom na tieto nové údaje o výskyte, ako aj na dostupnosť nových vedeckých informácií úrad 24. septembra 2020 prijal aktualizáciu posúdenia rizika niklu v potravinách a pitnej vode ([5]).

([1]) Ú. v. ES L 37, 13.2.1993, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj.
([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/915 z 25. apríla 2023 o maximálnych limitoch pre niektoré kontaminanty v potravinách, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1881/2006 (Ú. v. EÚ L 119, 5.5.2023, s. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj).
([3]) Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (CONTAM); Vedecké stanovisko k rizikám pre verejné zdravie súvisiacim s prítomnosťou niklu v potravinách a pitnej vode. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2015) 13(2):4002, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4002.
([4]) Odporúčanie Komisie (EÚ) 2016/1111 zo 6. júla 2016 o monitorovaní niklu v potravinách (Ú. v. EÚ L 183, 8.7.2016, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2016/1111/oj).
([5]) Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (CONTAM); *Scientific Opinion on an update of the risk assessment of nikel in food and drinking water* (Vedecké stanovisko k aktualizácii posúdenia rizika niklu v potravinách a pitnej vode). Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2020) 18(11):6268, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6268.

(7) Úrad dospel k záveru, že nikel môže mať chronické aj akútne účinky. Úrad na základe kritického chronického účinku v podobe straty tehotenstva stanovil prípustný denný príjem vo výške 13 µg/kg telesnej hmotnosti a dospel k záveru, že tento prípustný denný príjem bol prekročený u batoliat, detí vo veku od 36 mesiacov do 10 rokov a v niektorých prípadoch aj u dojčiat. Hoci strata tehotenstva nepredstavuje relevantný účinok v prípade mladých vekových skupín, prípustný denný príjem chráni aj pred inými účinkami, ktoré sú relevantné pre mladšie vekové skupiny, ako sú neurotoxické účinky. Úrad preto dospel k záveru, že prekročenie prípustného denného príjmu môže v prípade týchto mladých vekových skupín vzbudzovať zdravotné obavy. Úrad dospel k záveru, že kritickými akútnymi účinkami sú ekzémové sčervenanie pokožky u ľudí citlivých na nikel, čo sa týka približne 15 % populácie, že najnižšia úroveň pozorovaných nepriaznivých účinkov v prípade týchto akútnych účinkov je 4,3 µg niklu/kg telesnej hmotnosti a že na ochranu pred týmito účinkami je potrebné rozpätie expozície 30 alebo viac. Pri priemernej expozícii a expozícii v 95. percentile sa toto rozpätie expozície 30 nedosahuje, čo v prípade osôb citlivých na nikel vzbudzuje zdravotné obavy.

(8) Mali by sa preto stanoviť maximálne limity pre nikel v potravinách, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany zdravia ľudí.

(9) Nariadenie (EÚ) 2023/915 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(10) Prevádzkovateľom potravinárskych podnikov by sa mala poskytnúť primeraná lehota, aby sa mohli prispôsobiť novým maximálnym limitom stanoveným v tomto nariadení.

(11) Keďže určité potraviny, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú dlhú trvanlivosť, alebo môžu byť spracované na výrobky s takouto dlhou trvanlivosťou, malo by byť povolené, aby potraviny, ktoré boli zákonne uvedené na trh pred dátumom uplatňovania tohto nariadenia, zostali na trhu.

(12) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

*Článok 1*

Nariadenie (EÚ) 2023/915 sa mení takto:

1. Článok 10 ods. 1 sa mení takto:

   a) Úvodná veta sa nahrádza takto:

      „Potraviny, ktoré boli v súlade s právnymi predpismi uvedené na trh pred dátumami uvedenými v písmenách a) až p), môžu zostať na trhu až do dátumu ich minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby:“;

   b) Dopĺňajú sa tieto písmená:

      „o) 1. júla 2025, pokiaľ ide o maximálne limity pre nikel stanovené v zápise 3.6 prílohy I s výnimkou maximálnych limitov pre nikel stanovených v bodoch 3.6.11.1 až 3.6.11.5 prílohy I;

      p) 1. júla 2026, pokiaľ ide o maximálne limity pre nikel stanovené v bodoch 3.6.11.1 až 3.6.11.5 prílohy I.“

2. Príloha I sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

*Článok 2*

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. júla 2025.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 30. júla 2024

*Za Komisiu*
*predsedníčka*
Ursula VON DER LEYEN

*PRÍLOHA*

V oddiele 3: „Kovy a iné prvky“ v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2023/915 sa dopĺňa tento zápis:

| „3.6 | **Nikel** | Maximálny limit (mg/kg) | Poznámky |
|---|---|---|---|
| 3.6.1 | Stromové orechy | | Maximálny limit sa vzťahuje na jedlú časť. Maximálny limit sa nevzťahuje na stromové orechy určené na drvenie a rafináciu oleja za predpokladu, že zvyšné lisované orechy sa neumiestňujú na trh ako potraviny. V prípade, že sa zvyšné lisované stromové orechy umiestňujú na trh ako potraviny, uplatňuje sa maximálny limit so zohľadnením článku 3 ods. 1 a 2. |
| 3.6.1.1 | Stromové orechy okrem produktov uvedených v bode 3.6.1.2 | 3,5 | |
| 3.6.1.2 | Gaštany, píniové oriešky, vlašské orechy, para orechy a kešu orechy | 10 | |
| 3.6.2 | Koreňová a hľuzová zelenina a cibuľová zelenina | 0,90 | Maximálny limit sa vzťahuje na vlhkú hmotnosť.<br>Maximálny limit sa uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti.<br>V prípade zemiakov sa maximálny limit uplatňuje na ošúpané zemiaky. |
| 3.6.3 | Plodová zelenina | 0,40 | Maximálny limit sa vzťahuje na vlhkú hmotnosť.<br>Maximálny limit sa uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti. |
| 3.6.4 | Hlúbová zelenina | 0,50 | Maximálny limit sa vzťahuje na vlhkú hmotnosť.<br>Maximálny limit sa uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti. |
| 3.6.5 | Listová zelenina | | Maximálny limit sa vzťahuje na vlhkú hmotnosť.<br>Maximálny limit sa uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti. |
| 3.6.5.1 | Listová zelenina okrem produktov uvedených v bode 3.6.5.2 | 0,50 | |
| 3.6.5.2 | Čerstvé bylinky | 1,2 | |
| 3.6.6 | Strukoviny | | Maximálny limit sa vzťahuje na vlhkú hmotnosť.<br>Maximálny limit sa uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti. |


ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1987/oj

| | | | |
|---|---|---|---|
| 3.6.6.1 | Strukoviny okrem produktov uvedených v bode 3.6.6.2 | 1,0 | |
| 3.6.6.2 | Sójové bôby/edamame (*Glycine max*) | 6,0 | |
| 3.6.7 | Stonková zelenina | 0,40 | Maximálny limit sa vzťahuje na vlhkú hmotnosť.<br><br>Maximálny limit sa uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti. |
| 3.6.8 | Morské riasy | | V prípade sušených morských rias sa maximálny limit vzťahuje na produkt takto umiestnený na trh.<br><br>V prípade čerstvých morských rias sa maximálny limit uplatňuje po umytí a oddelení jedlej časti. V prípade čerstvých morských rias sa maximálny limit uplatňuje na základe sušiny. (*) |
| 3.6.8.1 | Morské riasy okrem produktov uvedených v bode 3.6.8.2 | 30 | |
| 3.6.8.2 | Wakame | 40 | |
| 3.6.9 | Strukoviny | | |
| 3.6.9.1 | Strukoviny okrem produktov uvedených v bode 3.6.9.2 | 4,0 | |
| 3.6.9.2 | Suchá fazuľa a suché lupini | 12 | |
| 3.6.10 | Olejnaté semená | | Maximálny limit sa nevzťahuje na olejnaté semená určené na drvenie a rafináciu oleja za predpokladu, že zvyšné lisované olejnaté semená sa neumiestňujú na trh ako potraviny. V prípade, že sa zvyšné lisované olejnaté semená umiestňujú na trh ako potraviny, uplatňuje sa maximálny limit so zohľadnením článku 3 ods. 1 a 2. |
| 3.6.10.1 | Slnečnicové semená | 8,0 | |
| 3.6.10.2 | Arašidy | 12 | |
| 3.6.10.3 | Sójové bôby | 15 | |
| 3.6.11 | Obilniny | | Maximálny limit sa nevzťahuje na obilniny používané na výrobu piva alebo destilátov za predpokladu, že zvyšné obilniny sa neumiestňujú na trh pre konečného spotrebiteľa ako potravina. V prípade, že sa zvyšné obilniny umiestňujú na trh pre konečného spotrebiteľa ako potravina, uplatňuje sa maximálny limit so zohľadnením článku 3 ods. 1 a 2. |
| 3.6.11.1 | Obilniny okrem produktov uvedených v bodoch 3.6.11.2, 3.6.11.3, 3.6.11.4 a 3.6.11.5 | 0,80<br>od 1. júla 2026 | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 3.6.11.2 | Tvrdá pšenica (*Triticum durum*) a ryža okrem produktov uvedených v bode 3.6.11.3 | 1,5<br>od 1. júla 2026 | |
| 3.6.11.3 | Lúpaná ryža | 2,0<br>od 1. júla 2026 | |
| 3.6.11.4 | Pseudo obilniny a proso | 3,0<br>od 1. júla 2026 | |
| 3.6.11.5 | Ovos | 5,0<br>od 1. júla 2026 | Maximálny limit sa vzťahuje na zrná ovsa bez nejedlých pliev. Na výpočet maximálneho limitu v prípade zŕn ovsa s nejedlými plevami treba použiť faktor spracovania 1,5, výsledkom čoho je maximálny limit 7,5 mg/kg v prípade ovsa s nejedlými plevami. |
| 3.6.12 | Kakao a výrobky z čokolády ([14]) | | |
| 3.6.12.1 | Mliečna čokoláda s < 30 % celkovej kakaovej sušiny | 2,5 | |
| 3.6.12.2 | Mliečna čokoláda s ≥ 30 % celkovej kakaovej sušiny a čokoláda | 7,0 | |
| 3.6.12.3 | Kakaový prášok a odtučnený kakaový prášok umiestnený na trh pre konečného spotrebiteľa alebo ako zložka sladeného kakaového prášku alebo čokoláda v prášku umiestnená na trh pre konečného spotrebiteľa (čokoládový nápoj) | 15 | |
| 3.6.13 | Počiatočná dojčenská výživa, následná dojčenská výživa, potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá a malé deti ([3]) a nápoje na výživu malých detí ([4]) | | Maximálny limit sa vzťahuje na výrobok takto umiestnený na trh. |
| 3.6.13.1 | Umiestnené na trh vo forme prášku okrem výrobkov uvedených v bode 3.6.13.2 | 0,25 | |
| 3.6.13.2 | Umiestnené na trh vo forme prášku a vyrábané zo sójových bielkovinových izolátov, samotných alebo v zmesi s bielkovinami z kravského mlieka | 0,40 | |
| 3.6.13.3 | Umiestnené na trh v tekutej forme | 0,10 | |
| 3.6.14 | Potraviny spracované na báze obilnín pre dojčatá a malé deti([3]) | 3,0 | Maximálny limit sa vzťahuje na výrobok takto umiestnený na trh. |
| 3.6.15 | Detské potraviny ([3]) okrem výrobkov uvedených v bode 3.6.16 | 0,50 | Maximálny limit sa vzťahuje na výrobok takto umiestnený na trh. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 3.6.16 | Ovocné šťavy ([9]), ovocné nektáre ([9]) a zeleninové šťavy vrátane ovocných štiav ([9]), ovocných nektárov ([9]) a zeleninových štiav ako detskej potravy([3]). | | |
| 3.6.16.1 | Ovocné šťavy, ovocné nektáre a zeleninové šťavy okrem produktov uvedených v 3.6.16.2 | 0,25 | |
| 3.6.16.2 | Ovocné šťavy a ovocné nektáre obsahujúce šťavy a nektáre z plodov mučenky, kakaových bôbov a drobného ovocia a bobuľového ovocia a kokosovej vody | 1,0 | |

(*) Sušina sa určuje v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 333/2007 z 28. marca 2007, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a metódy analýzy na úradnú kontrolu hladín mikroprvkov a procesných kontaminujúcich látok v potravinách (Ú. v. EÚ L 88, 29.3.2007, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj).“